

Omnes item Dominicæ Adventus, & cuiusvis mensis, tertiæ, quandiu Sanctissimæ Eucharistiæ Processio duraverit, omnes item dies Quadragesimæ.

S. III. Similiter hæc Synodus neminem septuaginta horum dierum de requie, nisi pro rata temporis, quo eidem Ecclesiæ inservierit, gaudere posse declarat. Siquis vero, dum actuali unius Præbendæ residentia integre inservit, ad aliam in eadem Ecclesia promoveatur, sua (ut par est) requie integre gaudeat.

I. Nuper eadem Mexicana Synodus declarando subiungit; ut ad Matutiorum præcipuarum festivitatum superius expressarum (nedum præter Adventus, Quadragesimæ, ac tertiis cuiusque mensis Dominicis) Præbendati omnes interesse teneantur. Qui vero, nisi ex veræ ægritudinis impedimento defuerit, præter illius horæ distributionem, sex etiam dierum statim in quadranti annotandorum emolumentis irremissibiliter mulctetur; ita ut, qui hanc pœnam quovis modo remiserit, eandem emolumentorum quantitatem fabricæ, ipso jure, absque ulla alia declaratione in conscientia restituere debeat, juxta alias factam ab hac Sancta Synodo dispositionem.

CAPUT VIII.

De ijs, quæ amittit, qui prædicta requie utitur.

R. ATIONI consentaneum est, ut propriæ voluptatis, quietisque corporæ oblitis, majus lucrum

crum respondeat, quam eis, qui recreationi vacant. Idcirco hæc Sancta Synodus Mexicana plurimum dubitationum, absurdorumque causas succidere cupiens, decernit, & mandat, ut quandiu aliquis Præbendatus prædicta requie usus fuerit, obventionibus, funeribus, anniversarijs, & manualibus, quæ non nisi vere, & corporaliter præsentibus, & residentibus dentur, absentiumque multetur, careat. Itaque dum in quadranti signum hoc R. requiem denotans habuerit, Præbendæ suæ aceryo, seu grossa dumtaxat fruatur. Ut autem quisque Capitularis certum remanentium sibi de hujusmodi requie dierum numerum facile teneat, ex ejusdem Synodi mandato Punctator in quadrantis margine, quos quisque de hujusmodi requie dies perceperit, adnotare teneatur.

CAPUT IX.

De ijs, quæ lucrari possunt Præbendati, qui a Prælato occupantur.

§. I.

C. UM quilibet Prælatus duos Præbendatos in Curæ suæ Pastoralis subsidium deligere, & occupare Pontificio jure possit, hæc Mexicana declarante Synodo statuitur, & ordinatur, duos Capitulares hujusmodi a Prælato ad effectum prædictum nominandos, annuis suarum Præbendarum emolumentis (præterquam obventionibus, & manualibus, quæ non, nisi vere, & realiter assistentibus, ut præferatur, dantur) integre gaudere posse. Ita ut in celebrioribus festivitatis præmissis, ad Matutinum,

In c. de cetero, in c. ad audientiam de Clericis non residentibus.

Leti Novas debeat Consi- c. in 2. quæsi- dionum 212. n. 2. 2. 10.

Concil. Trid. Sess. 24. c. 12. de refor. verbo omnes vero.

CAPUT V.

Quomodo Præbendatis ægotantibus eadem Sacramenta ministrari debeant.

Ex Conf. Hisp.
c. 127. & 128.

QUANDO Sanctissimæ Eucharistiæ, & Extremæ-unctionis Sacramenta alicui Præbendato ægotanti ministranda fuerint, per Parochum, sub cuius ille Parochia degerit, serico Pluviali ornatum, accensis cereis, deputandisque a Præsidente Ministris comitantibus, eidem ægotanti, cui duo Capitulares, superius nominati, in reliquis necessarijs adsint, ministrentur.

CAPUT VI.

De Campanarum pulsatione defuncto Prælato faciendâ.

Ex Conf. Hisp.
c. 130.

Conc. Milanens.
1. 2. p. titu. de
funere Episcopi,
& Milan 4. tit.
de funeribus, &
exequijs.

UT deferenda Prælato reverentia in omnibus resplendeat, eidem morienti nihil debiti honoris deficiat, eadem decernente Synodo statuitur, & ordinatur, ut quoties Prælatum obiit contigerit, statim Campana major sexages admodum paulatim pulsetur, omnes deinde majores, minoresque Campanæ funebri sonitu ter sollempnissime tioniant, tuncque Parochiæ, Monasteria, Eremitoria, ac Hospitalia simili Campanarum pulsatione, ac sollempnitate respondeant. Idque, per totum

novendium quotidie, semel quidem post meridiem, ac iterum, post Solis occasum, necnon tempore funeris, spatio dimidiæ horæ durante similiter faciant, quatenus frequens omnibus præcandi Deum recitatio subeat, ut & defuncto Prælato, æternam felicitatem, & convenientem Sancto ejus obsequio successorem Populo concedat.

§. II.

Similiter quoties aliquem Capitularem obiit contigerit, si Dignitas fuerit, quadragies; si Canonicus ter decies, si integer, vicies, si vero dimidius Portionarius, decies primo dicta Campana major etiam paulatim pulsetur, statimque, ac funeris, & exequiarum tempore reliquæ omnes Campanæ funebri sonitu sollempniter quatiuntur.

Ex Conf. Hisp.
c. 131.

CAPUT VII.

De modo sepeliendi Prælatum defunctum.

§. I.

CUM Prælatus diem clauserint extremum Pontificali ornatu vestibus violacei coloris iuxta Dignitatis ejus exigentiam induatur, & sic indutus super aliquem in amplo cubiculo, ubi decentia ad celebrandum Altaria esse possint, construendum, ac sericis paramentis sternendum lectum collocetur. Post hæc Capitulares omnes, nemine dempto sub pœna Præsidentis arbitrio imponenda, Superpellicijs, ac suo tempore etiam Chori Cappis supervestiti, una cum Clero ad eum locum sublimi

Qua apposta
sunt ex Constit.
Hispol. & Con-
cil. Mediolanen.
supra c. 6.

§. II.

Quoties autem quis ab ægritudine in pristinam Deo iuvante salutem restitutus fuerit; cum primum domo sua exierit, non, nisi Superpellicio indutus recta via ad Ecclesiam, ejusque Chorum debitas pro receptis viribus eidem Domino gratias acturus, tendat. Sed si tunc temporis ab hostis Canonis vacetur, aliquos præfati sui adventus testes adhibeat, Chorumque, cum voluerit, exeat. Quod si quis, ut præfertur, convalescens alio priusquam ad Ecclesiam se contulerit, præter omnes horarum, quibus ægritudinis titulo defuerit, distributiones, totidem alia emolumenta amittat, ita ut, si duobus ægritudinis causa diebus absens a Choro fuerit, dierum quatuor emolumentis multetur.

§. III.

Cappellani quoque, & Acolyti quoties manifesta ægritudine præditi fuerint, simili absentia beneficio gaudeant. Verum quia sæpe numero plures illorum bene valentes se ægotare affirmant, ut otio vacent, ideo præsentas ipsorum ægritudines, eorum maxime, qui sine patienti causa frequenter absunt, videndi, & examinandi Cura præcipua Punctatori incumbat.

CAPUT II.

De *patitur* Præbendatis extra Civitatem concessio.

§. I.

Quotiescumque Capitularis, qui requiem accepit, extra Civitatem profectus fuerit, ibique

Ex Doctrina Co
barrubias lib. 3.
variarum reso-
lutionum c. 13.
n. 4. vel f. 5.

Consuetudo Gran.
c. 56.

Ex Const. Hisp.
a. c. 124. usque
ad 126.

que in verum, atque patentem morbum, qui fidedigna Judicis, vel Sacerdotis, vel Notarij attestatio-
ne, addita juramenti sollempnitate probetur, incide-
rit, requie interim minime computata, ægotantium
jure fruatur. Si tamen inde progrediatur ulterius,
cessante hujusmodi ægotantium favore, præmissa
requie iterum gaudeat, qui nihilominus ad Civita-
tem rediens, si ipsum vere ægotare constiterit, idem
patitur, ut præfertur, habeat. Si vero de ipsius ægri-
tudine non satis constiterit, primo dictam requiem
recipiat.

§. II.

Insuper ordinatur, & statuitur, ut qui eodem ægotantium beneficio, quod *Patitur* dici solet, extra Civitatem gaudere voluerit, illud in Capitulo per se, vel per alium petere debeat, non, ut a suffragiorum eventu pendeat; sed ut illius absentia omnibus innotescat. Quod tamen nemini extra Episco-
patam morari volenti, nisi ille saluterum balneum, seu calidæ, frigidæve regionis temperiem de duorum Medicorum, id expedire jurantium, consilio, se adire velle juraverit, nec sine præmissis limitationibus concedatur.

§. III.

Ut autem, quo ad fieri possit dubia cessent, eadem Synodo providentia declaratur, ut si quis Capitularis personaliter in Choro, vel alibi existens sibi pro vespertino tempore, vel sequenti die hoc signum *Patitur* apponi a Punctatore petierit, illud non obtineat, quod si obtinuerit, totidem dierum, aut horarum, quibus tale *Patitur* habuerit, emo-

lumentis mandato Præsidentis mulctetur. Si tamen aliquis Ecclesie actualiter præfens adverso aliquo accidenti, vel indubitato morbo correptus fuerit, idque Punctator insinaverit, ejusdem *Patitur*, signo in quadranti valide notetur.

CAPUT III.

De ijs, quæ cum Præbendis ægrotantibus in mortis periculo constitutis agenda sunt.

§. I.

Siquidem satis constat gravibus morbis homines, ut in plurimum, ad interitum duci, in quoque rigidissimo conflictu vires humanas debilitari, & memoriâ deficere, adeo ut sic laborantes, ad recolendum mente Deum, seque ab æternæ mortis faucibus eripiendum, aliorum prudentium hominum præsidio, ac ministerio maxime indigeant. Ea propter statuit, ac præcipit hæc Sancta Synodus, ut quovis Capitulari lethalter ægrotante, illud Beneficiati ad id magis idonei a Capitulo deputentur, qui Capitularem prædictum, ejusdem Capituli nomine visitent, ac tam in corporalibus, quam in spiritualibus fraternâ sollicitudine adjuvent. Ecclesiasticis quam primum Sacramentis resicient, prout probum decet Christianum, quibuscumque animæ suæ debitis, pie condito testamento, satisfacere faciant. eidem quoque Sanctum Extremæ unctiois Oleum tempore, quo illud ab eo cognoscatur, conferri in primis curent, ipsumque ambo simul, vel alternatim

fin.

Ex statut. Hisp.
c. 129.

singuli, prout ejus necessitati expedire viderint, usque ad ultimum vitæ halitum diligentissime comitentur. Pij denique ex Sacra potissimum Pagina verbis, & exortationibus, Sanctisque in ordinario descriptis precationibus, terribili hujusmodi mortis articulo, contra communis hostis insidias, necessarijs, & opportunis ad bene in Domino moriendum corroborent, & suaviter exortentur.

CAPUT IV.

Quomodo ægrotanti Præbato Ecclesiastica Sacramenta sint ministranda.

§. I.

Præcipit etiam, & mandat hæc Sancta Synodus, ut Præbato ægrotanti, ac Sanctissimæ Eucharistiæ, & Unctiois extremæ Sacramenta petenti, Capituli Præsidentis Pluviali auro ornatus, Præbendis omnibus nemine excepto, una cum Parochis, Capellanis, & Ecclesiæ Ministris, reliquisque Sacerdotibus, qui congregari possint, Superpellicijs indutis, Processionis ordine comitantibus, Cruce quoque cum luminaribus ditioribus præcedente, eandem Sanctissimam Eucharistiam, qua decet devotione, ac reverentia ministraret, Præbendisque singulis huic actui deficientibus emolumenta singulorum mensium per eos emerita, inter alios, qui interfuerint distribuenda, detrahi jubeat.

Dd

CA:

Ex statut. Hisp.
c. 128.

num, & alias horas, nisi tunc iusto actualis occupationis impedimento caruerint, super quo eorum conscientia oneratur, interesse non debeant.

§. II.

Quicumque præterea Præbendati, qui Prælato alicubi extra suam Ecclesiam Pontificaliter celebranti ministraverint, vel quos idem Prælatos a Chori ingressu, vel ab eodem Choro, etiam ante Missæ, vel alterius horæ finem ad se vocaverit, perinde ac si vere, & realiter Divinis interessent, universa emolumenta lucrentur. Qui etiam ipso Prælato mandante concionem in eadem Cathedrali Ecclesia habiturus fuerit, tribus ante concionem diebus, si tamen in illis ad Missam, & vespèras interfuerit, eorundem trium dierum obventionibus, & manualibus, sicut alij vere præsentès, gaudeat; si autem alicubi sine expressa ipsius Prælati iussione verbum Dei prædicare voluerit, nullis huiusmodi interessentijs, sed concessis pro requie diebus, si quos habuerit, fruatur.

§. III.

NE autem cuiquam egrendi Chorum simulata suffragetur occasio, sed omnes eorum Deo in sinceritate cordis ambulare studeant; hæc Sancta Synodus illorum, qui per fraudem aliquid lucrati fuerint, conscientias ad illud ipsam restituendum, ipso iure teneri, declarat.

Canon. Milanens. A. verbo Episcopo.

In c. de concionibus in c. de concionibus in c. de concionibus

Capitulum de concionibus in c. de concionibus in c. de concionibus

STA-

STATUTORUM

PARS QUARTA.

CAPUT I.

De patitur Præbendatis ægrotantibus concessio.

§. I.

Præbendatos adversa valetudine laborantes favore per Saeros Canones concessio profertur, qui volens hæc Sancta Synodus, decernit, & mandat, ut quoties aliquis Ecclesiarum huius Archiepiscopatus, & Provincia Præbendatus ægrotaverit, ad Chorum venire non teneatur; et nihilominus universis Præbendæ suæ emolumentis, & obventionibus, Anniversarijs, & manualibus, quæ non nisi ab actualiter assistentibus percipiuntur, perinde ac si Divinis Officijs interesset, gaudeat; & quia levissima ex causa plures dum recte valent, ægritudinem simulat, ut hoc prætextu Choro se substrahant, quotquot huiusmodi fuerint, hæc Sancta Synodus, & propriæ conscientie onus, & scrutantes renes, & corda Dei iudicium attendere commonet, ut, omni prorsus cavillatione postposita, ad interveniendum Choro, ibique perpetuas Deo pro tot in nos collatis bonis laudes perfolvendum, se ipsos excitent, & quæcumque simulatæ ægritudinis causa bona per ceperint, tanquam mala Fide, & contra Dei Legem pæta, restituant.

Ex consuetudine Granat. c. 56. In c. unico de Clericis non residentibus. lib. 6.

Late Navarrus de bonis Canonici in c. quando de concec. dist. 1. c. 5. n. 10.

Cc

§. II.

præcedente Cruce Processionis ordine accedant, ac Prælati, ut præfertur, defuncti animam juxta descriptum in ordinario tenorem Deo commendent, relique defunctorum nocturna dicant. Manentibus interim, ex ejusdem Præsidentis ordinatione, competentibus in Ecclesia Ministris, qui currentis officij horas absque aliquo defectu recitent. Provisis deinde, atque dispositis ceteris rebus funeri necessarijs, Ministri de more parati, ac sex Præbendati pluvialibus induti læptra ferentes, simulque omnes Monachorum conventus, ac reliquis ordo Clericorum a Cathedrali Ecclesia, ubi juxta præviam vocationem congregati fuerint, ad supra dictum cadaveris locum ordine servato procedant. Ibique dicto Responsorio, & Oratione, defuncti corpus detecta quidem facie, ut præfertur, indutum feretro decenter ornato imponant, illudque Seniores Dignitates, ceterique Capitulares, & Monachorum ordines Psalmos interea, aut alia secundum Manuale Romanum, vel laudabilem ejus Ecclesiæ consuetudinem dicenda decantantes, usque ad Ecclesiam, ubi sepeliendus fuerit, humeris vicissim efferant. Ubi, si per statutum ad celebrandum tempus licuerit, sollempne Missæ Sacrificium addita ad ædificationem Populi digna funerali concione peragant. Ac denique corpore sepulturæ tradito Prælati hujusmodi propinquos, vel famulos, usque ad eandem, unde exierint, domum sine prævia Cruce comitentur.

§. II.

Item ordinatur, & statuitur, ut præmissis exequiarum novendij durante, quotidie tam post

Mif.

Missam, quam post vespervas Minister Pluviali indutus coram sublimi Cruce, ac luminaribus Responsorium pro eodem defuncto dicat. Ipso vero exequiarum die Decanus, & Capitulum eisdem Monachorum conventibus, cum reliquo Clero intervenientibus, Vigiliam cantent, & Missæ Sacrificium, juxta Breviarij Romani formam, habita simili funerali concione perficiant. Ita ut in omnibus se Christianos, ac pios, suoque Prælati ejus Ecclesiæ sponso vere subditos ostendant. Atque adeo, quæcumque alia hic non expressa, quæ ad hujus funeris, exequiarumque decus, & ornamentum, proba, & integra ipsorum conscientia dictante, desiderari judicaverint, ipsi diligenter provident.

CAPUT VIII.

De modo sepeliendi Præbendatos defunctos.

§. I.

QUOTIES aliquis Præbendatus ex hac vita migraverit, Sacerdotalibus, quas ipse habuerit, aut emerit, vel si adeo pauper fuerit, ut eas emere nequeat, ab Ecclesia providendis vestibus induatur, ejusque anima per aliquos Capitulares, & Clericos a Præsidente nominandos Deo commendetur. Quibus peractis, & adveniente funeris hora Decanus, & Capitulum, simulque Ministri de more parati, Cruce cum luminaribus præcedente Ecclesiam exeant, ac defuncti corpus ad Ecclesiam, ubi sepeliri debuerit, efferant, & post Vigiliæ

Ee

liæ

Ex Const. Hisp.
c. 133. Concil.
Milan. 2. tit. 2.
Decreto 3.

liæ recitationem, ac si per tempus licuerit Missæ Sacrificium, illud sepulturæ tradant. Pro quo similiter exequias agere, & Missæ Sacrificia infra dicenda celebrare; quæcumque demum defuncto fratri, ad animæ salutem, & corporis honorem necessaria, & opportuna providere teneantur.

§. II.

CUM vero Capellanus, vel Minister Ecclesiæ ex hac vita similiter migraverit, comitantibus omnibus ejusdem Ecclesiæ Capellanis, atque Ministris cum demonstratione, quæ talis Ecclesiæ Ministrum deceat, per Parochos sepeliatur.

CAPUT IX.

De ijs, quæ quilibet Capitularis agere tenetur in Prælato, vel alicujus Capitularis obitu.

§. I.

FIDES Catholica docet, quam sancta, & salubris cogitatio est pro defunctis exorare, ut a peccatis solvantur, unde hæc Mexicana Synodus decernit, & mandat, ut quilibet ejusdem Ecclesiæ Capitularis pro demortui Prælati anima sex, pro quovis vero Præbendato similiter vita functo tres, Prælatus autem pro quolibet ejusdem Ecclesiæ Capitulari, ex eadem vita migrante sex etiam Missas infra novendium a die obitus computandum dicere teneatur, & absentes, ut eisdem satisfaciant, certiores reddantur.

Cencil. Milan.
a. di. titul. 2.
d. 14.

CAPUT X.

De Injurijs verbo, aut facto illatis.

§. I.

SI viri Ecclesiastici (qui propter status eminentiam reliquo Populo Christiano præ oculis habentur, quique verbis, motibus, & actionibus solidæ virtutis exemplum præbere debent) se ipsos, ut par est, a vitijs omnibus corrigerent, plurimis profecto ad hoc necessario conditis legibus, mandatisque opus non esset. Quare hæc Sancta Mexicana Synodus inviolabili ordinatione decernit, & mandat, ut quoties aliquos Præbendatos jurgari, aut tam verbo, quam facto rixari quavis ex causa occurrerit, eos Præsidentis arbitrio suo juxta cuiusque culpam mulctare, & ad mutuam amicitiam quam primum restituere possit, ac debeat. Quandoqui dem tot spiritualia, ac temporalia bona ex concordia fraternitate, & pace, tot vero damna, & incommoda ex odijs, ac dissensionibus oriuntur. Siquis autem, quod absit, pacem, & amicitiam respuerit, a Prælato, qui statim de hoc certior fiat, tanquam a Patre efficaciori remedio corrigatur.

§. II.

DEclarat nihilominus eadem Sancta Synodus, non esse suæ intentionis per hoc decretum cuiquam jus aliquod tollere, sed quavis reconciliatione, & amicitia interveniente, offensum contra offendentem conqueri, ac litem prosequi in judicio

Ex Const. Hisp.
c. 116. & 117.
Conc. Milan. 3.
verbo si rixæ, &
consumalia.

cio posse, affectu tamen paterno per viscera misericordiae Dei nostri offensos hujusmodi hortatur, & monet, ut quid ejusdem Domini Ministros, ac vere Charitatis, quae patiens, & benigna est, sectatores deceat, ad pusillorum exemplum, & aedificationem attendant, atque adeo quaslibet sibi ipsis illatas injurias, in ejus, qui pro totius generis humani culpis satisfecit, quique nobis ipsum quotidie offendentibus clementissime parcit, amorem, & gratiam alijs remittant, pro quorum, aliorumque in praemissis necessariorum dispositione, & effectu eadem Synodus Praesidenti, & Capitulo conscientias onerat, ut sublati omnino dissensionibus, & scandalis, quae ad Dei obsequium, & Divini Cultus augmentum expedire judicaverint, provideant. Idemque Praesidens, tam in Capitulo, quam alibi Praebendatos a durioribus verbis, & manuum motibus, unde plura ex praemissis absurda nascuntur, abstinere jubeat, ac pertinaces, si opus fuerit, mulctari faciat.

§. III.

QUAE omnia, & singula, ut praefertur, statuta haec Sancta Provincialis Mexicana Synodus, ab omnibus Cathedralibus hujus Archiepiscopatus, & Provinciae Praebendatis observari, illaque, & multas in eis contentas, a Praesidentibus, & Capitulis debite executioni mandari, ac Ceremoniale similiter ordinatum, & eidem statutis insertum recipi, & exercitari, praecipit, injungit, & mandat. In quorum fidem has Litteras assistentium eidem Synodo Patrum nominibus munitas sigillari fecit. Mexici in
Aula

Aula Synodali, decimo septimo Kalendas Novembris. Anno Domini millesimo, quingentesimo, octuagesimo quinto.

P. Archiepiscopus Mexicanus. Fr. G. Episcopus Guatemalensis.
Fr. Joannes Episcopus Mechoacanensis. D. Episcopus Tlaxcalensis.
Fr. Gregorius Episcopus Tucatanus. Fr. Dominicus Novae Gallitiae Episcopus.
Fr. B. Episcopus Antequerenfis.

In testimonium veritatis praemissis meo nomine subscripsi.

Dr. Joannes de Salzedo.

NOS Antonius tituli Sanctis Joannis, & Pauli Presbyter Cardinalis Carrafa fidem facimus, & attestamus, statuta facta a Reverendissimo Domino Archiepiscopo Mexicano in Synodo Provinciali anno MDLXXXV. celebrata, unaque cum Synodo praedicta ad Sanctissimum Dominum N. missa a Sacra Congregatione Cardinalium Concilio Tridentino interpretando Sanctitatis suae Autoritate Praepositorum emendata, atque aptata fuisse, eorundemque statutorum originale apud ipsam Congregationem remansisse, cum quo hujusmodi statuta hoc libro chartarum LXXIX. quarum prima incipit *Sancta Synodus Provincialis in Civitate Mexicana*, ultima vero: *augmentum expedire*, & desinit: *Doctor Joannes de Salzedo*; descripta, & collata in omnibus, & per omnia concordant. In quorum fidem his propria ma-
nu